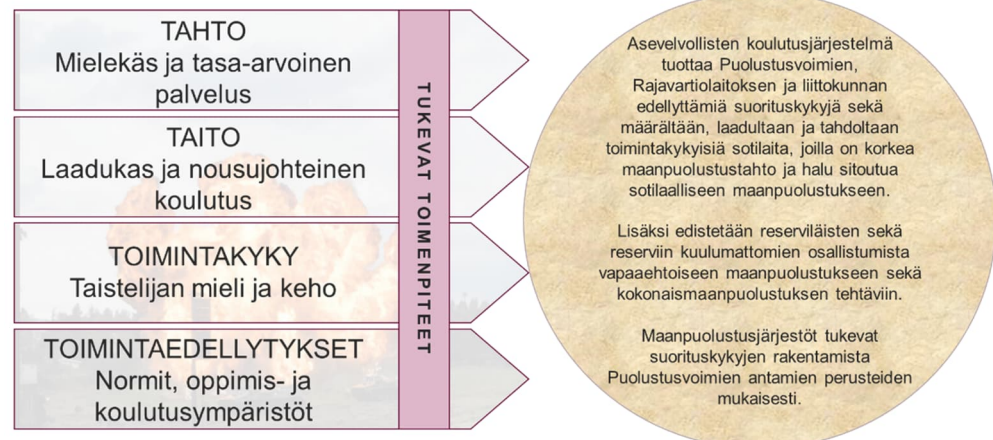

24.03.2025	MUISTIO
Laatija: PE	
Vastaanottaja: Puolustusvaliokunta	
Tiedoksi: PEPÄÄLL, PVHENKPÄÄLL, PEKOULPÄÄLL, PLM, PEOPOS, VMPTARK, PESUUNNOS, MPK	
Aihe: Asevelvollisuuden kehittäminen, maanpuolustustahto sekä vapaaehtoinen maanpuolustus	
1. Johdanto Valtioneuvoston Puolustusselonteon 2024 mukaisesti asevelvollisuus, laaja ja koulutettu reservi ja korkea maanpuolustustahto ovat Suomen puolustuksen perusta. Asevelvollisuus on välttämätön edellytys määrällisesti riittävien ja käytettävyydeltään monipuolisten poikkeusolojen joukkojen tuottamiselle. Laaja ja osaava reservi mahdollistaa alueellisen kattavuuden sekä kyvyn pitkäkestoiseen toimintaan yksin ja osana liittokuntaa. Vahvan maanpuolustustahdon säilyttäminen on kriittinen tekijä Suomen puolustukselle. Asevelvollisuuden aikana hankitulla osaamisella on käyttöä myös muissa yhteiskunnan toimintakykyä uhkaavissa kriiseissä. Nykyisellä asevelvollisuusjärjestelmällä on kansalaisten vahva tuki ja sillä on suuri merkitys Puolustusvoimien palkatun henkilöstön rekrytoinnissa. 2. Asevelvollisuuden nykytila ja puolustusselonteossa kuvattu kehittäminen Nykyinen asevelvollisten koulutusjärjestelmä on toimiva ja aikaisemmin tehdyt kehittämistoimenpiteet ovat olleet oikean suuntaisia. Asevelvollisten palautekyselyiden perusteella asepalveluksen suorittaneet sekä reservin harjoituksiin ja vapaaehtoiisiin koulutuksiin osallistuneet ovat olleet erittäin tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. Kyselyiden perusteella asevelvollisten maanpuolustustahto on historiallisen korkealla tasolla. Puolustusvoimat kehittää asevelvollisuutta jatkuvasti vastatakseen ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian sekä sodankäynnin muutoksiin. Samalla asevelvollisuusikään tulevat ikäluokat pienenevät ja väestön henkinen ja fyysinen toimintakyky polarisoituu. Tämä edellyttää, että kutsunnoissa määrätään palvelukseen entistä useampi, että vapaaehtoiseen palvelukseen hakeutuu aiempaa enemmän naisia ja että asepalveluksen keskeyttäneiden määrää saadaan laskettua. Keskeisiä keinoja tavoitteiden saavuttamiseen ovat laadukas, mielekäs ja turvallinen asepalvelus sekä oikea-aikainen ja sisällöltään laadukas viestintä. Asevelvollisuutta kehitetään ja kutsunnat on tarkoitus laajentaa koskemaan koko ikäluokkaa parlamentaarisen työryhmän raportin mukaisesti. Kutsuntajärjestelmän kehittäminen vaatii poikkihallinnollista yhteistyötä ja pitkäaikaista sitoutumista asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Naisten hakeutumista vapaaehtoiseen asepalveluksen edistetään kutsuntajärjestelmän kehittämisen ohella viestinnän keinoin sekä kehittämällä palveluksesta saatavia hyötyjä opintojen ja hankitun osaamisen hyväksilukemisesta aina mahdolliseen ammatinvalintaan asti. Yksilöiden toimintakyvyn kehittämistarpeet huomioidaan palveluksen järjestelyissä, valinnoissa ja palvelustehtävissä. Palveluksen kuormittavuutta kasvatetaan nousujohteisesti ja koulutuksella tuetaan yksilön kokonaisvaltaisen toimintakyvyn kehittymistä. Digitalisaation tuomat mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti sekä sähköisessä asiointissa että koulutuksessa. Asevelvollisten taloudellisten etuuksien kehittämistä jatketaan. Asevelvollisia koskevaa lainsäädäntöä kehitetään Puolustusministeriön ohjaamana palveluksen järjestämiseksi ulkomailla niin, että asevelvolliset voivat varusmiespalveluksen ja reservin aikana entistä joustavammin osallistua kansainvälisiin harjoituksiin. Lainsäädäntöä on tarkoitus päivittää siten, että se mahdollistaa vapaaehtoisille varusmiespalveluksen osien suorittamisen ulkomailla. Kotimaassa ja lähialueella varusmiehiä ja reserviläisiä hyödynnetään entistä laajemmin liittokunnan joukkojen tukitehtävissä. Varusmiesten koulutuksen sisältöjä on päivitetty ja päivitetään liittoutumisen ja Ukrainan oppien mukaisesti. Vapaaehtoisia asevelvollisia pyritään sitouttamaan sopimusperustaisesti Naton pelotteen ja puolustuksen tehtäviin. Reserviläisille osallistuminen olisi velvoittavaa vapaaehtoisen sitoutumisen jälkeen. 3. Asevelvollisten koulutuksen kehittäminen Asevelvollisuutta kehitetään ensi sijassa operatiivisista lähtökohdista, ja kehittämisessä huomioidaan nykyaikaisista sodista ja konflikteista tehdyt johtopäätökset sekä Naton asettamat vaatimukset. Yhteiskun-	

nan ja teknologian muutos huomioidaan kaikessa kehittämisessä. Näiden toimien toteuttamiseksi Puolustusvoimat on yhteistyössä MPK:n ja reserviläisyhdistysten kanssa laatinut asevelvollisten koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2025-2028.

Koulutusjärjestelmän tavoittila ja kehittämiskatkaisut

Suunnitelmassa asevelvollisten koulutusjärjestelmän kehittämiskatkaisuiksi on tunnistettu seuraavat keskeiset asiat:

- asevelvollisten **sitouttaminen** maanpuolustukseen (TAHTO)
- asevelvollisten **osaamisen kehittäminen** poikkeusolojen tehtäviin (TAITO)
- asevelvollisten kokonaisvaltaisen **toimintakyvyn ominaisuuksien kehittäminen** poikkeusolojen tehtävien vaatimusten mukaiseksi (TOIMINTAKYKY)
- lainsäädännön, normien, koulutusmateriaalien, oppimis- ja koulutusympäristöjen kehittäminen (TOIMINTAEDELLYTYKSET)

4. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen tavoittila

Puolustusministeriön asettama vapaaehtoisen maanpuolustuksen tavoittilatyö on päätynyt esitykseen, jonka mukaisesti vapaaehtoisen maanpuolustuksen vaikuttavuutta vahvistetaan lähivuosien aikana. Puolustusvoimien yleisenä tavoitteena on, että vapaaehtoinen maanpuolustus tukee puolustuskvyn kehittämistä nykyistä tasoa paremmin. Suurena linjana on, että vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestelyt ja toimeenpano säilyvät pääperiaatteiltaan nykyisen kaltaisena vuosikymmenen vaihteeseen asti. Toimintaa kuitenkin kehitetään siten, että sen resursointi on jatkossa ennustettavampaa ja vapaaehtoistoimijoiden tehtävät ovat entistä selkeämmin kytketty Puolustusvoimien operatiivisiin tarpeisiin ja osaksi kokonaismaanpuolustusta. Lisäksi lainsäädäntö ehdotetaan tarkistettavan tukemaan uutta tehostettua toimintatapallia. Tavoittilan mukaisesti MPK:lle määritettäisiin poikkeusolojen tehtävä ja MPK osallistuisi sen edellyttämään operatiiviseen suunnitteluun ja joukkojen kouluttamiseen.

Tämän mahdollistamiseksi MPK:lla ei olisi koulutettavan joukon kokoon, asemaan tai kalustoon liittyviä merkittäviä koulutukseen vaikuttavia rajoituksia. Lisäksi MPK:n julkisiin hallintotehtäviin sisällytetään mahdollisuus turvallisuus-, varautumis- sekä johtamis- ja kouluttajakoulutuksen antamiseen, jotka ovat nykyisin poissa julkisen rahoituksen ja Puolustusvoimien valvontavelvollisuuden piiristä (kokonaismaanpuolustus). Myös MPK:n henkilöstön asema, oikeudet ja velvollisuudet määritellään nykyistä täsmällisemmin, jotta ne mahdollistavat henkilöstön joustavan käytön ja MPK:n toiminnan budjetointia kehitetään toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun mahdollistamiseksi. Tavoitteena on myös että spontaanien, järjestäytymättömien vapaaehtoisten henkilöiden toimintaa kyetään aiempaa tehokkaammin kanavoimaan kokonaismaanpuolustuksen käyttöön.

5. Yhteenveto

Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä täyttää sotilaallisen maanpuolustuksen tarpeet ja tukee kokonaismaanpuolustusta. Asevelvollisuuden kehittämistoimenpiteiden tavoitteena on kehittää asevelvollisuutta ajan mukaisesti, parantaa poikkeusolojen valmiutta sekä hyödyntää asevelvollisten sitoutumista maan-

puolustukseen aiempaa paremmin. Kehittämistoimenpiteillä pyritään vaikuttamaan myös siihen, että kansalaisten maanpuolustustahto ja osallistumisvalmius maan puolustamiseen säilyvät korkealla tasolla. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen tärkein tehtävä on maanpuolustustietoisuuden- ja osaamisen lisääminen valtakunnallisesti ja alueellisesti, millä ylläpidetään maanpuolustustahtoa. Puolustuvoimat tukee uuden tavoitetilan mukaisen toiminnan mahdollistavien resurssien varmistamista MPK:n käyttöön ja on valmis osallistumaan jatkuvaan asevelvollisuuden kehittämiseen sekä siihen liittyvään keskusteluun.

Pvm ja allekirjoitus

24.03.2025   Everstiluutnantti Antti Vasara

ESIMIEHEN TOIMENPITEET:

Esitellään henkilökohtaisesti		Lisäinformaation tarve – muistio		
Ei aiheuta toimenpiteitä		Lisäinformaation tarve – esittely		
Toteutetaan esitetyllä tavalla		Muu		